

ÖSSZEFOGLALÁS

Tárgy: *Jogszabályok összefoglalása a háziorvosi alkalmazás, helyettesítés és az alkalmazott személyzet foglalkoztatásáról; a fiatal, pályakezdő szakorvosok, vagy szakorvos jelöltek foglalkoztatásának elősegítéséről, a foglalkoztatottak számának növeléséről, a háziorvosi ellátás biztonsága érdekében*

Az alábbiakban kiemelésre kerültek azok a jogszabály részletek, amelyek a kérdést szabályozzák. Ennek fontosabb elemei:

A személyesség csak a praxisjogra vonatkozik. (2000. évi II. TV. 1 § és 2 § (1) bek). Azaz a praxisjog tulajdonosa praxisjogához kötődő önálló orvosi tevékenységét csak személyesen nyújthatja, amely egy illetékes önkormányzat által meghatározott adott földrajzi terület praxisára. Fontos tudni, hogy az **önálló orvosi tevékenység** az Öotv-ben definiált forma és nem azonos az egyedül végzett orvosi munkával. A praxisjogot csak ő és más nem birtokolhatja. **A praxisban folyó ellátás személyes és folyamatos**, ami nem egy személyre vonatkozó kötelezettség, a szabályok a szolgáltatóra, ill. annak orvosára (orvosaira, praxis közösség) vonatkoznak (4/2000. (II.25.) EüM rendelet 2 § (1)-(3) bek.). A finanszírozás kifejezetten ösztönzi a depressziós határ emelésével a további személyek megjelenését a körzetben. **A korm.rend. nem beszél a működési engedélyről, csupán bejelentésről** (43/1999 (III. 3.) Korm rend. 7 §. (7) a, b,).

A további félreértések elkerülése érdekében beemelésre kerültek a közreműködés szabályai, amelyre az ÁNTSZ engedély vonatkozik, de az alkalmazott orvos nem közreműködő és nem is helyettes. Ha ilyen feladatokat teljesít, akkor is csak a tényt magát kell rögzíteni, bejelenteni. **ÁNTSZ engedély az alkalmazott orvoshoz, a „kötelező” egy ápolón túl, további ápolóhoz, adminisztrátorhoz, asszisztenshez, vagy bárki máshoz (pl takarító, kézbesítő stb.) NEM KELL**

A felügyeletről nem ír elő egyetlen jogszabály sem személyes jelenlétet.

Személyes jelenlét nélküli (lehetetlen azt biztosítani) szakmai felügyelettel dolgoznak Praxis I és Praxis II programokban, továbbá az önálló orvosi tevékenység, azaz praxis jog birtoklására is jogosultak, illetve praxisjoggal rendelkező un. nem háziorvostan/általános orvostan szakorvosi képesítéssel rendelkező szakorvosok:

1. licenc vizsgás orvos, vagy akik a 4/2000. (II.25.) EüM rendelet szerint háziorvosi tevékenység folytatására jogosultak,
2. belgyógyász 10 éves háziorvosi gyakorlattal rendelkeznek,
3. 20 éven át körzeti orvosként dolgoztak. A 2., és 3., pontban dolgozók számára semmilyen szakmai felügyeletet nem ír elő egyetlen jogszabály sem!

Az alkalmazott vagy helyettes orvosi feladatokat ellátó háziorvos számára egyetlen helyen sem rögzíti a jogszabály a napi 8 órás (vagy ápoló esetén heti 20 óra) foglalkoztatáson túl a rendelés időtartamának előírását, netán az egyidőben együttlendelés kötelezettségét. Csak a szolgáltató számára tartalmazzanak a jogszabályok rendelési időt és rendelkezésre állást. Ennek teljesítése a praxis joggal rendelkező háziorvos és az a vállalkozásán keresztül mint szolgáltató intézkedik ezen kötelezettségek személyi és tárgyi teljesítéséről, annak rendjéről.

Összefoglalva:

A háziorvosi praxisban az alkalmazott orvos és jogszabályban előírt kötelezettségeken túl foglalkoztatott személyzet nem ÁNTSZ engedély köteles, mint ahogy nem kell új ÁNTSZ engedélyt kérni, módosítani, ha ABPM, spirométer stb. használatára kerül sor a praxisban. Amennyiben a 43/1999. korm. rend. szerint degresszió elszámolására sor kerülhet akkor szükség esetén az alkalmazásra vonatkozó szerződést kell bemutatni a bejelentés mellé (a jogszabály csak a bejelentést írja elő).

A szakmai felügyelet tekintetében alkalmazni kell a jogszabályban előírt legoptimálisabb, adaptált megoldásokat.

Dr. Füredi Gyula

Dr. Balogh Sándor

2000. évi II. törvény

az önálló orvosi tevékenységről

1. § (1) E törvény hatálya a Magyarország területén egészségügyi szolgáltatás keretében nyújtott önálló orvosi tevékenységre és az e tevékenységet nyújtó orvosokra terjed ki.

(2) E törvény alkalmazásában

a) önálló orvosi tevékenység: a területi ellátási kötelezettség körében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény szerint a háziorvos, a házi gyermekorvos, a fogorvos (a továbbiakban együtt: háziorvos) által nyújtott egészségügyi ellátás;

b) orvos: a külön jogszabály szerint vezetett alap- és működési nyilvántartásban szereplő orvosi, fogorvosi szakképesítéssel rendelkező személy;

c) praxisjog: az egészségügyi államigazgatási szerv által az *a)* pont szerinti orvos részére adott önálló orvosi tevékenység nyújtására jogosító engedélyben foglalt jog, amely alapján önálló orvosi tevékenység területi ellátási kötelezettséggel, meghatározott körzetben végezhető.

2. § (1) A háziorvos önálló orvosi tevékenységet - akadályoztatásának jogszabályban meghatározott eseteit kivéve - csak személyesen folytathat az önkormányzat által meghatározott háziorvosi körzetben, a praxisjogot engedélyező határozat jogerőre emelkedésétől.

4/2000. (II. 25.) EüM rendelet

a háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről

2. § (1) A háziorvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A háziorvos rendelési időben a betegeket - sürgős ellátást igénylő eset kivételével - az érkezés igazolt sorrendjében fogadja. A háziorvos legalább a rendelési ideje egy részében, illetve a tanácsadás során előre programozható betegellátás keretében előjegyzés alapján végzi a betegek szűrését, gondozását és ellátását.

(2) A folyamatos ellátás keretében a háziorvos hetente legkevesebb 15 órát, de munkanapokon naponta legkevesebb 2 órát rendel.

(3) A házi gyermekorvos az (1) bekezdésben meghatározott ellátást a 14. életévét be nem töltött személyek számára biztosítja. Felkérésre a 14-18. év közötti személyeket is elláthatja.

43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet

az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól

2. § E rendelet alkalmazásában

- a) *egészségügyi szolgáltatás*: az Eb. tv. 10-17. §-ában meghatározott ellátások;
- b) *szolgáltató*: az egészségügyi szolgáltatás nyújtására jogosító működési engedéllyel rendelkező természetes, vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy ami a finanszírozóval kötött szerződés alapján az E. Alapból finanszírozott egészségügyi szolgáltatást nyújt;
- c) *területi ellátási kötelezettség*:
 - ca) a külön jogszabály szerint az önkormányzat kötelező feladatát képező egészségügyi alapellátás körébe tartozó (háziiorvosi, házi gyermekorvosi, területi védőnői, fogászati ellátás) egészségügyi szolgáltatásoknak az a része, amelyet az önkormányzat, illetve saját intézménye vagy más szolgáltató útján biztosít, valamint

II.

EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁS

A háziiorvosi ellátás finanszírozása

7. § (1) A háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló rendelet (a továbbiakban: Hr.) hatálya alá tartozó háziiorvosi és házi gyermekorvosi (a továbbiakban együtt: háziiorvosi) tevékenységet nyújtó szolgáltató által nyújtott ellátásra a szolgáltató a finanszírozóval szerződés köt. A szolgáltató a szerződés megkötéséhez nyilatkozik arról, hogy az ellátást nyújtó orvos a (2) bekezdésben foglalt feltételekkel vállalja a folyamatos ellátást.

(2) Folyamatos az ellátás, ha

a) a háziiorvosi szolgálat orvosa a Hr.-ben meghatározott rendelési időben rendelőjében háziiorvosi tevékenységet végez;

b) munkanaponként a háziiorvosi szolgálat orvosa 8 órában - beleértve a rendelési időt és a tanácsadás idejét is - az öt választott biztosítottak számára szolgáltatást nyújt, ide nem értve a keresőképtelenség, a hivatalos távollét, illetve a szabadság miatt szükségessé váló helyettesítés eseteit;

c) munkanaponként a háziiorvosi szolgálat által alkalmazott ápoló 8 órában, a házi gyermekorvosi szolgálatban alkalmazott gyermekápoló vagy asszisztens legalább a rendelési időben a biztosítottak számára rendelkezésre áll, ide nem értve a keresőképtelenség, a hivatalos távollét, illetve a szabadság miatt szükségessé váló helyettesítés eseteit; és

(7) Amennyiben a háziiorvosi szolgáltató a háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000. (II. 25.) EüM rendelet 6. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott szakdolgozókon túl a háziiorvosi szolgálat feladatainak ellátására további szakdolgozót alkalmaz, erről bejelentést tesz a finanszírozónak és erre tekintettel a finanszírozási szerződés módosításra kerül, a (3) bekezdés szerinti elszámolásban a háziiorvosi szolgálat depressziós ponthatára

a) a további szakdolgozó teljes munkaidőben történő foglalkoztatása esetén - kivéve az egy hónapot meghaladó tartós távollétet - 800 ponttal megemelt érték,

b) nem teljes, de legalább heti 20 órás munkaidőben történő foglalkoztatás esetén az a) pont szerinti 800 pont időarányosan csökkentett részével megemelt érték.

12. § (1) Ha a háziiorvosi szolgáltató a Hr. szerint a háziiorvosi szakvizsgához szükséges szakgyakorlatot letöltött szakorvos-jelöltet, illetve szakorvost alkalmaz a háziorvos felügyeletével, és erről bejelentést tesz a finanszírozónak, a finanszírozó a szerződést módosítja és az elszámolásban a depressziót - teljes munkaidőben történő foglalkoztatás (kivéve az egy hónapot meghaladó tartós távollétét) esetén - 3600 (vegyes körzet esetén 3800) ponttól alkalmazza. A szakorvos jelölt legfeljebb 4 praxisnál történő egyidejű foglalkoztatása esetén az 1200 pont megosztása a praxisok között arányosan történik.

2. § (1) E rendelet alkalmazásában

a) *egészségügyi szolgáltatás*: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 3. § e) pontjában meghatározott tevékenység;

b) *egészségügyi közszolgáltatás*: a részben vagy egészben az államháztartás terhére finanszírozott egészségügyi szolgáltatás;

c) *egészségügyi közszolgáltatásért felelős szerv*: a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdése alapján az egészségügyi alapellátásért felelős települési önkormányzat, továbbá az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény alapján az egészségügyi szakellátásért felelős települési és megyei önkormányzat, illetőleg központi államigazgatási szerv mint közfinanszírozott egészségügyi szolgáltató fenntartója;

d) *egészségügyi szakterület*: amelyre nézve külön jogszabály szerint egészségügyi szakképesítés szerezhető;

e) *egészségügyi szakma*: az Eütv. 3. § q) pontjában meghatározott egészségügyi szakképesítéssel, továbbá jogszabályban meghatározott szakmai (személyi és tárgyi) minimumfeltételekkel ellátható olyan egészségügyi szolgáltatások összessége, amely az egészségügyi szakmai kódjegyzékben önálló szakmai kóddal szerepel;

f) *szervezeti egység*: az egészségügyi szolgáltatónak a tevékenység végzésére létrehozott elkülönült egysége, amelyben egy vagy több szakma engedélyezhető, és rendelkezik a miniszteri rendeletben meghatározott személyi, tárgyi feltételekkel;

g) *ellátási forma*: az egészségügyi szakma gyakorlásának szervezési kerete;

k) *közreműködő*: a közreműködést igénybe vevő szolgáltató szervezeti egységének tevékenységéhez kapcsolódó, az egészségügyi szolgáltatás nyújtásában részt vevő személy vagy szervezet, amely közreműködői szerződés alapján, közvetlenül, működési engedély és felelősségbiztosítási szerződés birtokában, a közreműködést igénybe vevő szolgáltató szervezeti egysége által nyújtott szakmában és a saját tulajdonában vagy használatában levő tárgyi eszközökkel, személyesen, vagy az általa foglalkoztatott egészségügyi dolgozókkal a közreműködést igénybe vevő szolgáltató szervezeti egysége által ellátott betegek részére a közreműködést igénybe vevő szolgáltató nevében nyújt egészségügyi szolgáltatást;

(2) A működési engedély tartalmazza

a) az egészségügyi szolgáltatók nyilvántartásában a szolgáltatónak megállapított egyedi azonosító számot,

b) az egészségügyi szolgáltató azonosítására szolgáló adatokat (név, székhely), telephelyeit,

c) az egészségügyi szolgáltató által létrehozott szervezeti egység elnevezését, amelyen belül a szolgáltató az engedélyezett szakmát működteti,

d) az egészségügyi szolgáltatóknak az egészségügyi államigazgatási szerv által vezetett nyilvántartása alapján a szervezeti egység részére megállapított egyedi szervezeti egység azonosító számot,

e) az egészségügyi szolgáltató által végezhető szakmákat és ezek - külön jogszabályban meghatározott - szakmakódját,

f) szakmánként az ellátás progresszivitási szintjét, az adott progresszivitási szintre meghatározott szolgáltatásokra, tevékenységekre vonatkozó korlátozásokat - a közreműködő kivételével -,

g) szakmánként az ellátás formáját, szolgáltatási típusát,

h) ha az egészségügyi szolgáltató a szakma tekintetében ellátási területtel rendelkezik, ennek tényét szervezeti egységenként, utalva az ellátási területéről szóló külön döntésre, jogszabályra,

i) fekvőbeteg-szakellátás nyújtása esetén a szervezeti egységben engedélyezett szakmák ágyszámát, szakmánkénti bontásban,

j) járóbeteg-szakellátás keretében engedélyezett szakma heti rendelési idejét (óraszám/hét) napi bontásban,

k) alapellátás keretében engedélyezett szakma rendelési idejét, és rendelkezésre állási idejét napi bontásban, védőnői szolgálat esetén a tanácsadás idejét,

l) az ügyeleti, készenléti rendszerben való közreműködés tényét,

m) az egészségügyi alapellátásban folytatott szakmák esetén a helyettesítés helyét, a helyettesítő személyek nevét és orvosi bélyegzője számát vagy működési nyilvántartási számát,

n) a közreműködő szolgáltató igénybevételének tényét,

o) az engedélyezett szakma státuszát (határozatlan, átmeneti).

Közreműködő részvétele az egészségügyi szolgáltatás nyújtása során

12. § (1) Közreműködő igénybevételére a szervezeti egység működéséhez kapcsolódóan közreműködői szerződés alapján kerülhet sor. Közreműködői szerződést csak olyan szakmára lehet kötni, amelyre a közreműködést igénybe vevő szolgáltató működési engedéllyel rendelkezik. A szerződő felek a személyi és tárgyi feltételeket közösen biztosítják.

(2) A közreműködői szerződés határozatlan időtartamra köthető. A közreműködő további közreműködői szerződést nem köthet, kivéve, ha a közreműködő által igénybe vett közreműködő személyesen nyújt szolgáltatást.

(3) A közreműködői szerződés kötelezően tartalmazza:

a) a közreműködést igénybe vevő és a közreműködő egészségügyi szolgáltató adatait,

b) a közreműködéssel érintett egészségügyi szakmát,

c) a közreműködés keretében végzett tevékenység során felmerülő felelősségvállalásra vonatkozó szabályokat,

[illegible]